

3.D.1 Sector- en keteninitiatieven

Ten behoeve van de CO2-Prestatieladder

Versie 1.7

3.D.1 Sector- en keteninitiatieven

Ten behoeve van de CO2-Prestatieladder

Titel: 3.D.1. Sector- en Keteninitiatieven		Goedkeuring directie: Goedgekeurd
Auteurs: Jakolien Leenders Dorien Honingh	Datum: 18 februari 2021	
Versie: 1.7	Status: definitief	

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1	Op de hoogte van sector en keteninitiatieven	7
1.2	Aansluiten bij sector- en keteninitiatieven	8
1.3	Actieve deelname vanuit projecten	8
1.4	Actieve deelname aan initiatieven	10

1 Inleiding

Hoewel de CO₂-uitstoot van HKV lijn in water maar één aspect is van de totale milieubelasting, is het voor een adviesbureau wel een relatief belangrijke. Een stap verder is de investering in samenwerking, het delen van de eigen kennis en het mogelijk gebruik maken van kennis die elders ontwikkeld is in het eigen bedrijf. Door middel van eigen initiatieven CO₂-reductie op een groter front realiseren, is uiteraard de meest ambitieuze en uiteindelijke gewenste stap.

De laatste invalshoek van de CO₂-Prestatieladder gaat in op initiatieven in de keten en/of sector om de CO₂-uitstoot te reduceren. Hierin maakt men onderscheid op verschillende niveaus van bewustzijn van initiatieven van andere bedrijven tot zelf opgezette initiatieven die andere bedrijven stimuleren om wat aan de CO₂-uitstoot te doen. In dit document staat in hoeverre HKV actief is op dit gebied tot en met niveau 3 van de prestatieladder.

1.1 Op de hoogte van sector en keteninitiatieven

HKV is nauw betrokken bij wat branchegeenoten doen doordat we veel met branchegeenoten samenwerken. Een goed voorbeeld van een keteninitiatief in onze sector is de Duurzame Leverancier (www.duurzameleverancier.nl). HKV is sinds 2015 aangesloten bij dit initiatief.

Ook zijn we op de hoogte van diverse andere (keten)initiatieven in onze sector zoals:

- MVO-Nederland;
- MVO Expertnetwerk NL ingenieurs;
- Duurzaam GWW.

Daarnaast is HKV op de hoogte van de branchegerichte toelichting bij de CO₂-Prestatieladder voor de ingenieursbranche die is vastgesteld door het bestuur van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) en zien we ook een toenemende interesse bij de waterschappen om met de CO₂-prestatieladder aan de slag te gaan¹. De waterschappen zijn voor een bedrijf als HKV een belangrijke opdrachtgever. HKV is lid van de SKAO, Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen. HKV heeft de ambitie om zich te certificeren voor trede 3 van de CO₂-Prestatieladder.

¹ <https://www.skao.nl/nl/news-item/10-redenen-waarom-waterschappen-certificering-op-de-co2-prestatieladder-een-goed-idee-vinden>

1.2

Aansluiten bij sector- en keteninitiatieven

Er is maandelijks directie-overleg. Hierin worden langskomende initiatieven ter tafel gebracht en door de algemeen directeur besproken met de overige twee directieleden. Tevens wordt hier besproken hoeveel budget beschikbaar wordt gesteld door HKV voor duurzaamheidsprojecten. Naast een bijdrage in manuren is budget vrijgemaakt voor kosten van de initiatieven.

1.3

Actieve deelname op gebied van duurzaamheid vanuit projecten

Vier voorbeelden van het aansluiten bij initiatieven met een zeer actieve bijdrage van een of meerdere HKV'ers zijn:

- Ocean clean-up;
- Ecoshape/Building with Nature;
- City-deal klimaatadaptatie;
- Promotieonderzoek Balanceren van het elektriciteitsnetwerk met het Nederlandse watersysteem.

In deze projecten staat duurzaamheid en verantwoord omgaan met de omgeving centraal. Er is niet altijd een directe koppeling met CO₂-emissie / reductie van HKV als bedrijf. Het betreffen voorbeelden waar HKV werkt aan oplossingen voor een duurzame, klimaat adaptieve en energiezuinige leefomgeving.

Ocean Cleanup

(<https://theoceancleanup.com/>)

The Ocean Clean-up is een Nederlandse non-profitorganisatie die geavanceerde technologieën ontwikkelt om de oceanen van de wereld van plastic te ontdoen. HKV is partner van The Ocean Clean-up en we staan volledig achter de missie om de oceanen van de wereld schoon te maken. Om de uitstoot van plastic uit rivieren in de oceaan te helpen verminderen, hebben we experimenten uitgevoerd en advies gegeven over riviertransportprocessen, hebben we plastic ladingen van rivieren over de hele wereld in kaart gebracht en hebben we geholpen bij het identificeren van geschikte inzamelingslocaties voor rivierafval. De resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd in Nature Communications. <https://www.nature.com/articles/ncomms15611>

Ecoshape/Building with Nature

(www.ecoshape.nl)

Per 1 januari 2013 is HKV officieel toegetreden tot Ecoshape maar vanaf 2012 wordt al actief deelgenomen aan dit initiatief in het project Oeverdijk Markermeer. De Stichting EcoShape vertegenwoordigt een consortium van universiteiten, kennisinstellingen, overheden en private partijen die gezamenlijk het innovatieprogramma 'Building with Nature' (BwN) ten uitvoer brengen.

Uitgangspunt van Ecoshape is dat we meer gebruik maken van de kracht en de mogelijkheden die de natuur biedt bij het maken van waterbouwkundige werken. Duurzaam bouwen met, in plaats van tegen, de natuur is de opgave voor de toekomst. Dit betekent dat we onderzoek doen naar ontwerpmethoden en ontwerpen die zich richten op het maximaliseren van systeempotenties en waarin ook anticipatie plaatsvindt op 'autonome' ontwikkelingen als klimaatverandering en zeespiegelrijzing. HKV heeft onder andere gewerkt aan het werkt hier o.a. aan het project Oeverdijk Markermeer.

HKV heeft in verschillende projecten bijdragen geleverd: Voorbeelden hiervan zijn: Houtribdijk, monitoring van de ontwikkelingen in de Hondsbossche Duinen, ontwikkelen van guidelines, book of concepts, webpagina's etc.

City Deal Klimaatadaptatie

(<https://www.citydealklimaatadaptatie.nl/>)

Sinds april 2018 is HKV aangesloten bij de City Deal Klimaatadaptatie, bij hoofde van onze directeur kennis en ontwikkeling; Bas Kolen. Met het CAS2021 event (climate adaptation summit in januari 2021) is dit initiatief voor nu geëindigd.

De City Deal Klimaatadaptatie wil een doorbraak in de aanpak van klimaatadaptatie in Nederlandse steden bereiken. City Deal is een samenwerkingsovereenkomst tussen zeventien publieke partners en zeventien (semi)private samenwerkingspartners en de Rijksoverheid. De City Deal partners intensiveren hun onderlinge samenwerking in een open cultuur van leren, experimenteren en innoveren. Het gaat om een organisch aangestuurde organisatie, waarin we decentraal werken aan de activiteiten die ons helpen ons doel te bereiken.

Binnen deze vraagstukken werken we in concrete projecten aan nieuwe vormen van governance & financieringsconstructies en nieuwe innovatieve oplossingen. In sommige projecten draait het vooral om het combineren van kennis en ervaringen, in andere om het samen experimenteren en het versnellen van vernieuwingen. Dit resulteert in unieke voorbeeldprocessen en projecten die daarmee voeding geven aan de internationalisering: klimaat adaptieve steden als exportproduct.

De deelnemers die zijn aangesloten bij de City deal klimaatadaptatie willen leren, inspireren en delen. Om samen te werken aan steden die goed voorbereid zijn op de toekomst. Zodat er ook in 2050 nog met plezier wordt gewoond, gewerkt en geleefd in het stedelijk gebied van Nederland.

Op de website van HKV zijn recent een aantal nieuwsitems over de City Deal gepost:

Actueel   04-11-2020   Oogst van 4 jaar City Deal Klimaatadaptatie

---

Actueel   26-01-2021   De nieuwe documentaire van de City Deal Klimaatadaptatie is te zien

---

Actueel   26-01-2021   The new documentary about Climate Resilient Cities can be seen

---

Promotieonderzoek Balanceren van het elektriciteitsnetwerk met het Nederlandse watersysteem

HKV is doorlopend betrokken bij onderzoekstrajecten van onder meer de EU en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Ook afstudeerders vinden de weg naar HKV en een aantal collega's werkt vanuit HKV aan hun promotietraject (PhD). We publiceren de resultaten regelmatig in de vakbladen. Zo investeren we in ons kennisniveau, dat we gebruiken om de vragen van morgen van onze opdrachtgevers zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden.

Een voorbeeld op gebied van energiemangement is het werk van collega Ties van der Heijden. Hij richt hoe duurzame energie kan worden ingezet bij het gebruik van gemalen. Want als het waait, is er opeens veel duurzame energie beschikbaar en loont het om de gemalen een tandje bij te zetten.

Sinds oktober 2019 is Ties van der Heijden van start gegaan met zijn promotieonderzoek. Ties onderzoekt de balanscapaciteit die het Nederlandse watersysteem kan hebben in het elektriciteitsnetwerk. Door de vraag naar energie slim aan te passen help je met het balanceren van vraag en aanbod. Ties onderzoekt de beschikbare energiemarkt- en balansmechanismen, wat zij naar verwachting de komende jaren gaan doen, en hoe het watersysteem (met al zijn onzekerheden) een zo positief mogelijke impact kan hebben op de energietransitie².

Dit onderzoek gebeurt binnen de onderzoekslijn Slim Watermanagement van het NKWK-programma.

1.4

Actieve deelname aan initiatieven

Naast werk in projecten (zie voorgaande paragraaf) heeft HKV een actieve deelname aan verschillende initiatieven op gebied van CO₂-reductie, een duurzame wereld en/of klimaatinitiatieven. HKV maakt hier ook actief budget voor vrij. Vanuit het MVO-team alleen is hier 4 dagen voor gereserveerd. Dit

---

² Zie ook https://www.hkv.nl/wp-content/uploads/2020/08/Optimising-water-system-operations-blue-storage-and-the-green-energy-transition_TvdH_DK.pdf

staat voor ca 4000 Euro ex BTW. Dit geldt specifiek voor de participatie bij Nederland CO₂ neutraal. HKV breed wordt er meer budget besteed aan dit soort initiatieven. Circa 10% van de jaaromzet wordt geïnvesteerd in kennis en ontwikkeling, waarbij het aansluiten bij dit soort initiatieven onderdeel van is. Voor de hieronder genoemde initiatieven is ten minste 4 dagen per jaar gereserveerd om aan te sluiten (dit staat voor ca 4000 Euro ex BTW). Bij HKV vinden we het uitwisselen en opdoen van kennis en informatie belangrijk, op gebied van waterveiligheid, maar zeker ook rondom CO₂-reductie en een duurzame wereld.

HKV heeft actieve deelname aan de volgende initiatieven

- Nederland CO₂ Neutraal;
- UN Global Compact;
- Nationaal Kennis en innovatieprogramma Water en Klimaat (NKWK).

Nederland CO₂ Neutraal

(www.nlco2neutraal.nl)

In november 2020 is HKV opnieuw lid geworden van de stichting Nederland CO₂ Neutraal. Stichting Nederland CO₂ Neutraal heeft als doel bedrijven en organisaties te stimuleren en te ondersteunen om toe te groeien naar een klimaat neutrale onderneming. Dit doen ze omdat ze erin geloven dat we op deze manier een betere toekomst kunnen creëren voor nu maar zeker ook voor later. De stichting heeft als doel schonere bedrijven en minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen.

HKV nam voorheen deel aan de werkgroep Wagenpark 3 & vervolgens aan de werkgroep Mobiliteit 2. Vanuit de Stichting Nederland CO₂ Neutraal is besloten over te gaan op workshops, zodat bedrijven in aanraking komen met diverse onderwerpen op het gebied van duurzaamheid. Naast de workshop is er ook altijd een plenair event, waar een wisselende gastspreker over Duurzaam en verantwoord ondernemen spreekt.

United Nations Global Compact

(www.unglobalcompact.org/).

HKV is sinds juni 2013 aangesloten bij het United Nations Global Compact initiatief, waar klimaatdoelstellingen een deel van uitmaken. We zijn daarbij een 'Active Member'. Dit betekent dat we aan de UN Global Compact jaarlijks communiceren over onze activiteiten op gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie. We werken er als HKV aan om de bijdrage die HKV heeft aan de Sustainable Development Goals te benoemen en concreet te maken. Zo hebben we in 2020 meegedaan met het Young SDG Innovators Programme, (<https://www.unglobalcompact.org.uk/global-goals/youngsdginnovators/>)

De UN Global Compact is een wereldwijde beweging die bedrijven en belanghebbenden mobiliseert om een betere wereld te creëren, gebaseerd op de tien principes en zeventien SDG's. Samenwerking en innovatie staat centraal.

Nationaal Kennis en innovatieprogramma Water en Klimaat (NKWK)

(<https://waterenklimaat.nl/>)

Het NKWK is een nationaal programma van overheden, kennisinstellingen en bedrijven, die samenwerken aan pilots, actuele vraagstukken en lange termijn-ontwikkelingen. Ze investeren in kennis en innovatie en doen dat met durf, visie en ondernemerschap. Het NKWK brengt de partijen bij elkaar. Dat leidt tot verrassende en kansrijke verbindingen.

HKV is met verschillende onderzoeken betrokken bij het NKWK initiatief. In het onderzoek in de lijn slim watermanagement over het optimaliseren van de energievraag van gemalen is er een directe link met energiereductie en daarmee CO₂-reductie. (zie ook beschrijving in paragraaf 1.3)

Hoofdkantoor

HKV lijn in water BV
Botter 11-29
8232 JN Lelystad

Nevenvestiging

Informaticalaan 8
2628 ZD Delft

0320 294242
info@hkv.nl
www.hkv.nl